

УДК 811.111:741.43

Сьомак Олена

(м. Острозька, Україна)

Національний університет «Острозька академія»

ВИКОРИСТАННЯ ЕПІТЕТІВ В СЕРІАЛІ «ONE TREE HILL» (2010)

Тези присвячено характеристиці епітетів в серіалі «One Tree Hill» (2010) та їх класифікації.

Ключові слова: Епітет, серіал, функції, класифікація.

Тезисы посвящены характеристике эпитетов в сериале «One Tree Hill» (2010) и их классификации.

Ключевые слова: Эпитет, сериал, функции, классификация.

The research is devoted to the characteristic of epithets in the TV series “One Tree Hill” (2010) and their classification.

Key words: Epithet, series, functions, classification.

Епітет, як найдавніший і найефективніший стилістичний прийом, завжди привертав до себе увагу вчених як лінгвістичного, так і літературознавчого напрямів. Епітет – це слово чи словосполучення, завдяки особливій функції в тексті, допомагає слову набути нового значення або смислового відтінку, підкреслює характерну рису, визначальну якість певного предмету або явища, збагачує мову новим емоційним сенсом, додає до тексту певної мальовничості, насиченості.

У сучасному мовознавстві лінгвістичне тлумачення епітета зосереджується на двох основних функціях цієї мовної одиниці: обмежувальній та описово-поширювальній. Обмежувальна функція епітета полягає в тому, що він, вирізняючи певний предмет з ряду однорідних предметів, індивідуалізує його. Описово-поширювальна функція закладена в основі епітета як образного

засобу: епітет дає додаткову, оцінну, образну характеристику [2]. Актуальність нашого дослідження полягає в дослідженні використання епітетів у молодіжному серіалі «One Tree Hill», причому ми орієнтуватимемося насамперед на визначення стилістичних та семантичних функцій епітетів.

Мета цієї публікації полягає в тому, щоб дослідити та розглянути сутність, види епітетів, та виявити їх вживання в серіалі «One Tree Hill», а також продемонструвати їх місце у сучасному кіноматографі (на прикладі 10 серій 8 сезону серіалу «One Tree Hill», 2010).

У XIX ст. лінгвістичну природу епітета з'ясовували О. Потебня, О. Веселовський та інші учені. Питанням лексичної семантики, формальної структури, стилістичного функціонування епітетів присвячені праці таких сучасних лінгвістів: В. С. Ващенко, Н. Г. Сидяченко, С. Я. Єрмоленко, Н. М. Сологуб, Л. О. Ставицька, Л. О. Пустовіт, Л. І. Шутова та ін. [4].

Свого часу О. Веселовський досить красномовно розпочав працю “З історії епітета” (1895) афористичними фразами: “Якщо я скажу, що історія епітета є історією поетичного стилю в скороченому виданні, то це не буде перебільшенням. І не тільки стилю, але й поетичної свідомості від її фізіологічних і антропологічних витоків та їхнього вираження в слові до їхнього закріплення в низці формул, що наповнюються змістом в наступних суспільних світосприйняттях. За епітетом лежить далека історико-психологічна перспектива, накопичення метафор, порівнянь і абстракцій, ціла історія смаку та стилю в його еволюції від ідей корисного та бажаного до виокремлення поняття прекрасного” [3].

Епітет – це слово чи словосполучення, завдяки особливій функції в тексті, допомагає слову набути нового значення або смислового відтінку, підкреслює характерну рису, визначальну якість певного предмету або явища, збагачує мову новим емоційним сенсом, додає до тексту певної мальовничості, насиченості. Ми проаналізували 10 серій 8 сезону серіалу «One Tree Hill», де нараховується 179 епітетів. Найпоширенішою є мовленнєва ситуація, в якій епітет виражений прикметником [5]. Всього нара-

ховано 95 таких ситуацій. При цьому прикметники можуть бути 4 основних видів:

– простими (нараховано 61 простий прикметник): *stable sounds, strong mother, exotic roses, sexy husband, entire day, hard feeling*;

– складними (нараховано 28 складних прикметників): *red-velvet cupcake, third-grade education, t-bird jacket, half-ass assistant, part-time model* та інші;

– складними прикметниками із суфіксом – *ed* (6 прикметників): *greased lightning, bearded lady, established player*;

– складними прикметниками, які вживаються зі словом *like* для уподібнення ознак.

На другому місці за розповсюдженістю в англійській мові є випадок, у якому епітет виражений дієприкметником, але за нашими спостереженнями в серіалі «*One Tree Hill*» епітети виражені дієприкметниками посідають далеко не другу позицію. Всього таких дієприкметникових епітетів нараховано 19.

Вони можуть бути:

– дієприкметниками дійсного часу (нараховано 16 дієприкметників) : *opening acts, memorizing thing, traveling carnival, waiting room, coordinating company, accounting fraud, winning shot, humiliating press, cooking show* та інші;

– дієприкметниками минулого часу (3 дієприкметника): *sweat-soaked facility, sport-related topic, hard-earned savings*.

Епітет може вживатись іменником, який виконує функцію визначення. Таких іменникових епітетів у серіалі налічується 58. Епітети, виражені іменником вживаються:

– у називному відмінку (налічується 46 таких епітета): *dream wedding, basketball hoop, city jail, blood loss, blood pressure, cherry stem* та інші;

– у присвійному відмінку (9 епітетів): *mom's coach, company's assert, falcon's management, doctors' order* та інші;

– іменник в *of*-phrase, тобто *reversed epithets* (3 епітета): *field of dream moment, face of great adversity, miracle of a son*.

На нашу думку, епітет практично повністю позбавлений будь-яких структурних ознак, тому що може бути виражений різними морфолого-синтаксичними категоріями. Граматично він знахо-

диться в системі означення, хоча це не надає йому формальних рис.

Отже, на основі 10 серій 8 сезону серіалу «One Tree Hill» (2010) нами виявлено 179 епітетів, з них 95 прикметникових епітетів, 19 дієприкметникових, 58 іменникових. Вони вживаються в серіалі з метою надання нового значення або смислового відтінку, підкреслення характерних рис, збагачення мови новим емоційним сенсом.

Отже, епітет – є не тільки ознакою предмета, він не лише виділяє і підсилює його індивідуальні типові ознаки предмета, він відтворює у свідомості людини певні художні образи. Майже кожен прикметник може бути осмислений як епітет та перебувати в такій функції з досить високою активністю. Якісні прикметники вмільо не тільки пояснюють, а й виражають, змальовують, увиразнюють і підсилюють художню характеристику.

Література:

1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – 234 с.
2. Ващенко В.С. Стилiстична морфологiя української мови. – Дніпропетровськ: Вища школа, 2001. – 221 с.
3. Веселовскій А. Из истории эпитета // Веселовский А. Н. Историческая поэтика. – Москва: Высш. шк., 1999. – С. 59–75.
4. Епітет як первісний троп і системоутворюючий центр тропіки // Вісник ЖДПУ. – № 8. – 2001. – С. 127–130.
5. Семантика та структурні моделі складних епітетів у сучасній англійській мові // Функціональна семантика слов'янських і германських мов: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції (Житомир, 18–19 травня 2002). – Житомир: ЖДПІ. – 2002. – С. 128–129.
6. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм (стилістика): Фігури і тропи. – Мюнхен; Київ, 2003.
7. Organizing Function of Epithet in the System of Tropes // Teach and Learn: Зб. наук пр. – Вип. 3. – Житомир: Волинь, 2000. – С. 64–65.